

Oslo, 09.09.2005

Til: Rådmann/administrativ leder

Kopi: Personalsjef/innkjøpsleder

i kommunen/fylkeskommunen/virksomheten

INNKJØP AV TJENESTEPENSJONER – RAMMEBETINGELSER OG VURDERINGSKRITERIER

Pensjonskontoret ønsker med denne orienteringen å veilede dem som vurderer å flytte tjenestepensjonsordningen sin til et nytt selskap denne høsten.

Erfaringer har vist at det har vært problematisk å sammenligne innkomne tilbud, i det presentasjonene har vært svært ulike. Det har dessuten også vært vanskelig å avdekke feil i beregninger mv.

På bakgrunn av dette ga tariffpartene Pensjonskontoret i oppdrag å utarbeide en tilbudsmal for innkjøp av tjenestepensjonsforsikring. Formålet var å etablere et standardisert tilbudsoppsett til bruk for pensjonsleverandørene innen KS' tariffområde, som skulle gi et bedre sammenligningsgrunnlag av pensjonsleverandørene og deres tjenester.

Tilbudsmalen ble sendt på høring 17.06.2005, med svarfrist 15.08.2005 til, foruten tariffpartene, De Selvstendige Kommunale Pensjonskasser (DSKP), Forsikringsnæringens Hovedorganisasjon (FNH), KLP Forsikring, Storebrand Livsforsikring og Vital Forsikring.

Det har innkommet en rekke kommentarer til kompleksitet og begrepsbruk, og et sterkt ønske fra flere hold om også å utvikle en innkjøpsveileder. FNH er positiv til utarbeidelsen av en felles tilbudsmal, som blant annet vil kunne forenkle tilbudsprosessene hos pensjonsleverandørene.

Høringssvarene, tidsfrister og implementeringsmuligheter hos pensjonsleverandørene var sterkt medvirkende til at tilbudsmalen tidligst kunne gjøres gjeldende fra 2006. I tilknytning til tilbudsmalen utarbeider Pensjonskontoret en innkjøpsveileder, som erstatter KS' B-rundskriv 2/98 og KS' innkjøpsveileder for offentlig tjenestepensjon av 15.11.2001.

Inntil ovennevnte dokument foreligger, ønsker vi å gjøre oppmerksom på følgende:

1. Prosedyrebestemmelser for flytting av tjenestepensjonsordninger
2. Econ-rapport nr 2004-073 av 02.07.2004: "Kommunenes pensjonskostnader – virkning av endringer i markedsstruktur"
3. Momenter fra Ot.prp 74 (2003-2004) - forsikringsvirksomhetsloven

1. *Prosedyrebestemmelser for flytting av tjenstepensjonsordninger*

De viktigste prosessuelle bestemmelser vedrørende opphør eller flytting av pensjonsavtale følger av Hovedtariffavtalen for kommunal sektor (HTA) pkt. 2.1.8 og i vedtekter for tjenstepensjonsordning – TPO (vedlegg 5 til HTA) § 14-1.

I TPO-vedtektene § 14-1 står det som følger:

"a. Oppsigelsesfrist

Den enkelte forsikringstaker kan si opp avtalen om tilslutning til fellesordningen med tre måneders frist til opphør ved kalenderårets slutt. Endelig vedtak om flytting skal skje senest innen 1/12".

Siste frist for oppsigelse av avtalen i henhold til Hovedtariffavtalen er altså 30/9, mens siste frist for endelig vedtak om flytting blir 1/12.

I henhold til HTA pkt. 2.1.8 skal det være drøftingsmøte med tillitsvalgte med underskrevet protokoll før oppsigelse. Det er videre kommunestyret/fylkestinget som skal avgjøre spørsmålet om leverandør av tjenstepensjon, jf. HTA pkt. 2.1.8.

KS har i sitt B-rundskriv nr 9/2005 konkludert med at lov om offentlig anskaffelser kommer til anvendelse også ved innkjøp av kommunal tjenstepensjon. Det bemerkes at anskaffelsesreglene innebærer at det oppstilles en rekke andre frister i tillegg. Det skal da foregå en anbudsprosess etter nærmere bestemmelser i Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999, nr. 69 med tilhørende forskrifter.

Det gjelder ulike frister i anbudsprosessen i forhold til om man velger "åpen anbuds-konkurranse" eller "konkurranse med forhandling", jf. forskrift § 1-4 til Lov om offentlige anskaffelser § 11.

Etter forskriftens § 1-4, bokstav h defineres "åpen anbudskonkurranse" som en "anskaffelsesprosedyre som tillater alle interesserte leverandører å gi tilbud, men som ikke tillater forhandling". Det gjelder her som hovedregel en frist på 52 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til TED-databasen, jf. forskriftens § 7-1, nr. 1

Etter forskriftens § 1-4, bokstav j defineres "konkurranse med forhandling" en "anskaffelsesprosedyre hvor oppdragsgiver har adgang til å forhandle med en eller flere leverandører". Det gjelder da som hovedregel en frist på 37 dager fra den dag kunngjøringen ble sendt til Office Journal, jf. forskriftens § 7-3, nr. 1.

Det understrekes at konkurranse med forhandling kun kan benyttes rent unntaksvis. Unntaksreglene følger av nærmere bestemmelser i forskriftens § 4-2, bokstav b og c.

Det følger videre av TPO-vedtektene § 14-1:

”b. Flytting av pensjonsavtale

Når oppsigelse skjer i forbindelse med flytting av forsikringsavtalen til annen pensjonsinnretning gjelder forsikringsvirksomhetslovens kapittel 8 c”.

Bestemmelsene i forsikringsvirksomhetsloven § 8 c fantes tidligere i en egen flytteforskrift som ble endret og tatt inn i loven med ikrafttredelse 01.01.2004.

Av bestemmelser av prosessuell art har man lovens § 8c-5, tredje ledd at *”Ved utløpet av fristen for oppsigelse går risiko knyttet til medlemmer og pensjonister i pensjonsordningen over på den pensjonsinnretning pensjonsordningen flyttes til”*. Likeledes skal som hovedregel pensjons-innretningen ved oppsigelsesfristens utløp *”overføre pensjonsordningens midler til den nye pensjonsinnretningen, jf. § 8c-6, første ledd, første pkt.*

2. *Econ-rapport nr 2004-073 av 02.07. 2004*

Rapporten er utarbeidet etter initiativ fra de sentrale parter i KS' tariffområde. Det vises til kapittel 9 der det er listet opp følgende kriterier for valg av tjenstepensjonsleverandør, herunder hvilke forhold som påvirker premiens størrelse:

- *Selskapets administrasjonsutgifter*
- *Avkastningen på selskapet forvaltningskapital*
- *Kvaliteten på risikokollektivet*
- *Avkastningen til selskapets eiere*

I tillegg kan man vektlegge:

- *Kundens ansvar for å sikre selskapet tilstrekkelig kapital*
- *Stabilitet i forsikringspremien*
- *Kundens styringsrett*
- *Service overfor arbeidsgiver, ansatte og pensjonister*
- *Kostnads- og risikoutjevning*

For nærmere gjennomgang av kriterier henvises til rapportens kapittel 9 i sin helhet. Det oppfordres for øvrig til å ha en klar oppfatning av hvilke momenter man anser viktigst, med tilhørende innbyrdes prioritering av disse.

3. *Momenter fra Ot.prp nr 74 (2003-2004)- forsikringsvirksomhetsloven*

Etter at Banklovkommisjonen i juni 2001 avga sin utredning om modernisering av rammevilkår for livsforsikringsvirksomhet er nye virksomhetsregler vedtatt av Stortinget.

De norske reglene har hele tiden lagt stor vekt på soliditet og trygghet for kundens krav på fremtidige pensjoner, hvor fondering av fremtidige forpliktelser, krav om å ha ansvarlig kapital og krav til hvordan midlene forvaltes fortsatt har vært viktige elementer.

Formålet med de nye reglene har vært å skape:

- Et klarere skille mellom de forsikredes midler og forsikringsselskapenes midler
- En klarere fordeling av risiko mellom kunde og selskap og
- Mer oversiktlig prising av livsforsikringsprodukter

Dette gjøres ved en prinsipiell omlegging av pris- og fortjenestestruktur, hvor avkastningsresultatet, risikoresultatet og kostnadsresultatet ikke lenger tillates slått sammen til ett forsikringsteknisk resultat.

Heretter skal prisfastsettelse (inkludert selskapets fortjenesteelement) og betalingsinnkreving skje forskuddsvis hvert år, der selskapet som hovedregel ikke har adgang til et forsikringsteknisk overskudd i ettertid.

Forvaltningskapitalen deles inn i separate porteføljer, og selskapet beholder all avkastning fra de eiendeler som svarer til deres ansvarlige kapital. Avkastning fra de eiendeler som svarer til avsetninger for selskapet forpliktelser overfor kundene skal fordeles forholdmessig til hver kontrakt, etter at fradrag for nødvendig økning av de forsikringstekniske avsetninger for kundeforpliktelsene er foretatt.

Det er sannsynlig at loven trer i kraft 01.01.2006.

Anne Karin Andreassen
Daglig leder
(sign.)

Endre Lien
Rådgiver
(sign.)